

Zondag 4 augustus 2024

Lezing: Genesis 4: 1 – 16

Verkondiging

“Met hulp van de Heer, heb ik een man geschapen” jubelt Eva.

En ze noemde hem Kain. Sterke speer betekent zijn naam

Wat lummelig volgt daarna de geboorte van het broertje:

Abel, dat is zoets als: damp, zuchtje.

Je moet vrezen dat hij geen blijvertje is maar zomaar kan verdampen.

Abel wordt schaapherder, een wollig beroep.

In tegenstelling tot grote broer, de akkerbouwer, man met vaste grond onder de voeten.

Op een dag gaat Kain offeren, ook broertje Abel doet hetzelfde want wat grote broer doet, is goed.

Zo staan beiden voor God.

Maar dan verhaalt de verteller:

God had oog voor Abel en zijn offer maar niet voor Kain en zijn offer.

Wat een vreselijk moment:

je offert, je bidt, je gaat naar de kerk maar God ziet je niet staan.

O het is gemakkelijk om te zeggen dat Kain niet oprecht is of een slechterik

maar dat zegt het verhaal niet. Nee, misschien is Kain wel een ‘poer best jong’.

Hij heeft alleen één probleem: Hij is de eerste, de oudste, groter en sterker dan zijn broertje.

Kain staat vooraan.

En daar zit dus het gevaar.

Kain zou kunnen denken dat hij alleen op de wereld is en dat ook God alleen oog heeft voor hem.

De grote Kain zou kunnen vergeten dat hij een naaste heeft, die zomaar kan verdampen.

Daarom kijkt God naar Abel.

Hier zien we voor het eerst in de bijbel hoe God kijkt: Hij ziet de achtergestelde,

heeft een zwak voor de zwakke.

Nee, niet omdat de grote, de sterke, Hem minder waard is,

maar omdat het kleine gemakkelijk over het hoofd gezien wordt.

Door heel de bijbel heen zien we dat terug:

Laatsten worden eersten. Wie achter komt mag voorgaan.

Dus kijkt God eerst wie er achter Kains brede rug staat.

En Kain?

Als hij nu maar met God meekijkt. Dan is hij met recht een vrome offeraar want je kunt niet voor Gods aangezicht verschijnen zonder oog te hebben voor je naaste.

God kijkt naar Abel maar Kain kijkt niet met God mee;

nee hij laat zijn gezicht vallen, kijkt naar de grond, staart op zijn mobieltje en sluit zich op in zijn boosheid, zijn frustratie, zijn jaloezies, zijn bubbel.

Hij kan..... hij kan die Abel wel vermoorden.

En God? Hij doet een verwoede poging om Kain te bereiken: Kijk op Kain, kijk in mijn ogen en in die van je naaste.

Maar Kains gezicht valt en even later heeft hij ook letterlijk een broertje dood aan zijn naaste.

En waar dat gebeurt, is het paradijs verder weg dan ooit.

“Waar is je broer? “ vraagt God

“Ben ik soms mijn broeders hoeder?” is Kaïn's tegenvraag.

“Moet ik omzien naar de ander en hem of haar in de ogen kijken?”

De vraag stellen, is hem beantwoorden.

“Ja Kaïn, “ieder mens is bedoeld als medemens. Kijk die ander in de ogen, in plaats van weg te kijken of de ander als vijand, concurrent of gekkie te zien.

Zoek de ontmoeting want dat voorkomt broeder- of karaktermoord en kunnen we samen leven.

Kain.... Hoor, Het bloed van je broeder Abel roept tot Mij.

Wat je aan je minste broeder of zuster gedaan hebt, heb je Mij gedaan.

Daarom Kain, kan het leven niet zomaar doorgaan.

Jij zult een rusteloze zwerver worden, elke ander zal een bedreiging zijn, een meedogenloze concurrent.

Mensen als Kaïn worden voortdurend opgejaagd. voelen zich van alle kanten bedreigd, zien overal vijanden of complotten, hoeden zich voor hun broeders en zusters.

“O God nee “ roept Kain “Dit is geen leven. Iedereen zal me doden,

Ik ben kwetsbaar, een zuchtje, ik ben ..... als Abel.”

“Inderdaad....” zegt God... “Nu ben jij als Abel en daarom zie ik ook om naar jou;

jij krijgt mijn teken, wie aan jou komt, komt aan Mij.”

Ook nu blijft God trouw aan zichzelf. Hij klaagt de zondaar aan maar staat ook persoonlijk voor hem borg.

Niet dat nu alles voorbij is en Kaïn rustig kan leven.

Nee... hij woont niet voor niets in het land NOD: dwaalland, doolhof, betekent dat.

In het land NOD wonen mensen die te vaak een broertje dood hebben aan hun naaste maar ze weten zich ook verzoend met God, hebben een Kains- of kruisteken.

Dat teken is een geschenk maar ook een opdracht: Kijk elkaar in de ogen,

in het bijzonder wie zomaar kan verdampen, zie haar of hem als je zuster of broeder.

En waar dat gebeurt, is het paradijs binnen handbereik.

Amen.